

щодо безплідного шлюбу чи планування сім'ї, а також для інших видів гінекологічної допомоги.

Висновки. Таким чином, сучасний розвиток медицини вимагає від вищих навчальних закладів постійного удосконалення педагогічного процесу з урахуванням використання новітніх медичних технологій задля підвищення професійного рівня випускників вищих навчальних закладів та для підвищення конкурентноздатності самого навчального закладу, що потребує ширше використовувати можливості різноманітних високотехнологічних медичних закладів різних форм власності та підпорядкування для підготовки студентів-медиків.

Література

1. Вища освіта України і Болонський процес. Навчальний посібник (за ред. В.Г. Кременя). – Тернопіль, 2004. – 384 с.
2. Мілерян В.С. Методичні основи підготовки основи та проведення навчальних занять в медичних вузах. – Київ, 2006. – 80 с.
3. Основні засади розвитку вищої освіти України (в контексті Болонського процесу). – Київ-Тернопіль, 2004. – 147 с.
4. Підаєв А.В., Передерій В.Г. Болонський процес в Європі. – Київ, 2004. – 192 с.
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРАКТИЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

К. В. Александрова, Н. В. Крісанова, Н. П. Рудько

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Однією з найбільш важливих проблем викладання біологічної хімії у вищих медичних навчальних закладах, які треба вирішувати в перспективі є переважність теоретичної частини існуючої нині діючої програми з дисципліни. Зрозумілим є бажання укладачів програми врахувати у ній увесь об'єм сучасних наукових уявлень про обмін речовин людини в нормі та при патології, але занадто важким для засвоєння стає біологічна хімія, як предмет, для студентів 2 курсу.

Основна частина. Акценти існуючої програми з біохімії зміщені в сторону вивчення патологій, які вивчає клінічна біохімія. Розгляд біохімічних критеріїв гомеостазу організму здорової людини в залежності від віку, місця проживання, статури, дієти, особливостей професійної діяльності мають бути враховано у програмі предмету і в навчальній літературі для студентів медичних ВНЗів.

Досвід консультативної роботи зі студентами показує, що бажання глибше вивчати біологічну хімію виникає у студентів здебільшого на старших курсах. Викладання симптоматики захворювань, причин їх виникнення на клінічних кафедрах дається з урахування механізмів розвитку захворювань на молекулярному рівні, так як такий підхід дає максимальні можливості діагностики та лікування. Діагностика захворювань з кожним роком отримує в арсенал нові методи досліджень з розширенням спектру показників, у тому числі і біохімічних. Сучасний лікар, залишивши стіни вищого медичного навчального закладу, повинен мати про них точне та всебічне уявлення.

Мета біологічної хімії як предмету підготовки спеціаліста з лікарської справи може бути викладена наступними положеннями:

1) на основі вивчення сучасних уявлень про обмін речовин в нормі та при патології розвинути логічне мислення майбутнього лікаря;

2) відпрацювати у майбутнього спеціаліста практичні навички з визначення основних біохімічних показників людини;

3) навчити майбутнього лікаря аналізувати данні біохімічних показників з метою постановки діагнозу захворювання.

Для успішного вирішення вище вказаних задач вивчення предмету «Біологічна хімія» студентами спеціальності «Лікувальна справа» доцільно здійснювати у два етапи:

1) загальна біологічна хімія; навчання проводити на 2 курсі на протязі двох семестрів;

2) клінічна біохімія (розгляд аспектів порушень обміну речовин в умовах патологій, ознайомлення з сучасними методами досліджень біохімічних показників людини); навчання проводити на 3-4 курсах на протязі двох семестрів.

Висновки. Такі зміни у підході до вивчення біологічної хімії студентами вищих медичних закладів дозволить:

1) на 2-му курсі закласти у студента медичного факультету основи знань з обміну речовин здорової людини;

2) розвантажити і упорядкувати програму з біологічної хімії, підтримати постійну зацікавленість студентів у предметі, що вивчається, та глибше вивчити предмет у взаємозв'язку з іншими клінічними дисциплінами.

Література

Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

Сучасні підходи до побудови освітніх програм: Методичні матеріали / Укладачі: Холін Ю. В., Кравцов С. О., Маркова Т. О. – Харків, 2014.